

ANALYSIS OF THE MORAL-VOLITIONAL IMPLICATION IN THE TRAINING OF PERFORMANCE ATHLETES

Popescu Veronica^{1*}
Manolachi Gabriel²

¹"Al. I. Cuza" University, Iasi, Toma Cozma Street, 3, 700554, Romania

²"Dunărea de Jos", University of Galați, Domneasca Street no.4, 800003, Romania

Keywords: *education, perseverance, competition, success, self-control.*

Abstract

The study had an exploratory nature, aiming at preparing the moral-volitional implications in training athletes. This was done using the special survey method outlined in construction, questionnaires and their interpretation. The research aimed to highlight the importance of volitional and moral training for athletes. So we started from the consideration that, to practice a sport at a high level, athletes must, in addition to sports training and preparation needed moral will and aware of the need variables. From the research conducted, it was found that the battle with self and self-control are the drivers will educate the athlete and his morality. These issues were highlighted through the behavior of the respondents, finding that self, attitudes, behaviors are prevalent in fair play conduct sports competitions and training.

1. Introduction

Mărgineanu N. (1999), in one of his studies on the structure of personality in terms of individual differences and differences between adaptive and social integration, emphasizing that our conduct intelligence and integration opportunities depend decisively "organization culture and our intellect" and "this culture valued by intellectual organization must be seen in the behavior, not just the storage of information and knowledge" says Professor D. Salade (2000)

Moral-volitional training of the athlete is reflected in his behaviour in training and competitions. Through the behavioural manifestations within training (practice, competitions, social life), it reflects his education level, also determined by his moral-volitional side. We refer here to the moral component within the athlete's expressions of fair-play, within the perception and application of this popularized concept, supported by all authorized bodies. The volitional component is reflected in results obtained at important competitions, by activating the will efforts in extreme situations (overcoming physiological

---

* E-mail: veronica.popescu@uaic.ro

obstacles, accepting the referee's decisions, injuries, etc). The athlete training process optimization, transformation requires training in a constructive process to ensure continuity of training being directed towards mobilizing adequate human resources and potentiation Tudos, Șt. (2000).

For sport to promote its performance, educative, social and moral values, it is necessary to respect certain behavioural rules, which involve the volitional act; therefore, sport becomes a promoter of fair-play role models.

By citing Epuran, Holdevici and Scarlat, (2003, p. 59) pinpointed the following: "will is one of the basic mental processes in the human life, in the absence of which no activity would be possible; it is not present only in emotional actions, but also in directing the mental processes of knowledge and activity; it manifests itself at the level of memory, attention, thinking, of controlling the states of consciously formulated purposes and by overcoming obstacles, through effort".

In school physical education and mostly in performance sport, will is a quality present in each phase of student training. Qualities of the will manifest themselves in the following: determination, perseverance, courage, self-control, discipline spirit – expressed in punctuality, civilized behaviour, respecting the regulations of the sports event –, wish to be better, audacity, self-trust (Scarlat, 2002, p.59).

In general terms, will is the action of satisfying the needs, for which the main stimulus is *obstacle* – "psychological barrier". In sports activity, there is always an obstacle to overcome in order to attain great performance, such as previous performance, the opponent, a momentary situation in the competition/game, etc. Qualities of the will play an essential role in the athlete's personality structure compared to non-athlete population. Athletes express power to dominate, fighting spirit, perseverance, courage, self-trust far more often than non-athletes do. Research has underlined that athletes *above* average show tenacity, responsibility, stability in attitude and ambition. *Below* average level, psychological particularities include a narrow sphere of realistic, practical and formal preoccupations. Sports activity is a heterogeneous group with differentiated manifestations, which objective is to attain great performance; the voluntary activity implies an objective, a goal, considering that the athlete must have an image of what he wants to accomplish. Will is not perceived as the science of coping with hard times and difficulties, but of finding solutions to solve them, or a rational program of overcoming them, of finding proper solutions to a situation. In sport, will is a talent, an individual skill indispensable to performance athletes.

2. Material and methods

The study was conducted based mainly survey method through the construction, application and interpretation of questionnaires after using SPSS statistical analysis, direct observation method, the study of literature.

The investigation followed the degree of moral-volitional implication in the training of performance athletes and it had an exploratory character. The study debuted by collecting the information necessary for elaborating the

questionnaire meant to help analyze the importance of athletes' moral-volitional training; the questionnaire was applied to 40 athletes.

The purpose was to underline the moral-volitional implication in the training of athletes, materialized in fair-play attitudes and behaviours of athletes in training and competitions. *The objective* of the research was to emphasize on the importance of *volitional* and *moral training* for performance athletes. We have started from the premise that, in order to practice sport at a high level, athletes must benefit from volitional and moral training, besides the necessary sports training.

Hypothesis. He started from the premise that athletes realize the importance of involvement and moral-volitional preparation in practice by forming attitudes and moral values.

The research sample comprised 40 performance athletes, differentiated as follows: by the gender variable, the sample includes 17 female subjects and 23 male subjects; by age, the sample comprises individuals aged between 17 and 35; by sports branch, the sample includes 3 track and field athletes, 10 basketball players, 3 rowers, 10 handball players and 14 volleyball players; by experience in performance sport, the sample includes subjects with 4 to 20 years of experience in high performance sport. By level of sports performance, the sample comprises 24 players of Division A, one of Division B, 9 participants in the National League, one member of the national team and 5 members of the Olympic team.

In order to investigate the opinions of performance and high-performance athletes concerning moral-volitional training, we elaborated the questionnaire targeting the self-assessment of athletes regarding the personal level of moral-volitional training (MVT) and we analyzed the correlation between the variables moral values and self-determination.

The questionnaire comprises 14 items, 2 of which are scalar, while the rest are qualitative. In qualitative items such as "*In your opinion, the regulations of the sport you practice are observed because of the following factors?*" the possibility of answer varies by subjects' perception of the phenomenon in question. This type comprises the following items: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12 and 14.

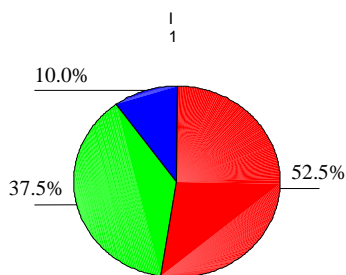
In scalar items such as "*Have you ever been in the situation of giving up on a match/ a race/ an event because the referee made an incorrect decision?*" the respondent had to choose between "yes", "sometimes", "often", "no, I control myself and go on". This type includes the following items: 8, 9 and 13. We conducted a statistical analysis for each item.

3. Results and Discussions

We have analyzed and interpreted the results with the help of the specialized psychological statistical software SPSS 11.0 for Windows. In order to analyze the hypothesis, we will interpret the items comprised in the questionnaire.

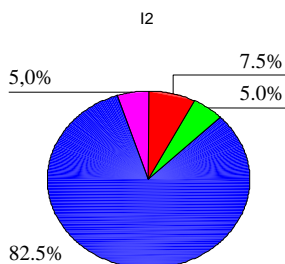
For item 1 (Fig.1), 52.5% chose "respecting personal principles" – indicating that athletes see morality as a personal, acquired quality; 37.5% chose

“respecting rules imposed by society/ community”, while 10.0% chose “respecting decisions taken by others”.

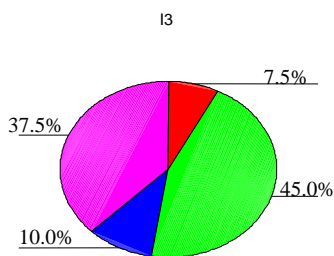

Figure 1. Graphic illustration of findings for item 1

For item 2 (Fig.2), 82.5% chose “respecting the regulation imposed by the sports branch”, indicating that subjects’ sports behaviour are due to regulations imposed by the sports branch, while 7.5% chose “imposing my own rules”, and 5% chose “respecting the opponent” and another 5%, “all of the above”.

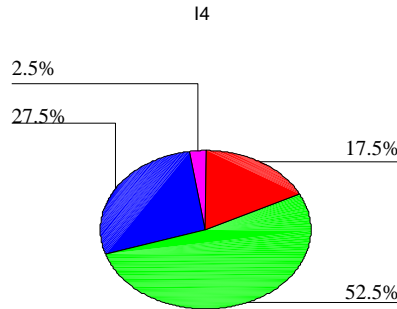
Figure 2. Graphic illustration of findings for item 2

Figure 3. Graphic illustration of findings for item 3

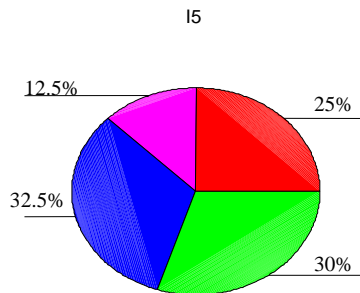
For item 3 (Fig.3), 45% chose “becoming better”, 37.5% chose “managing to achieve what you want”, 10% chose “being the best at all costs”, while 7.5% chose “being better than the other”.

For item 4 (Fig.4), 52.5% chose “becoming better”, indicating that half of the respondents consider that the athlete’s struggle to succeed is mainly an inner battle; 27.5% chose defeating the opponent at all costs and by all means”, 17.5% chose “being better than the other”, while the rest of 2.5% chose “all of the above”.

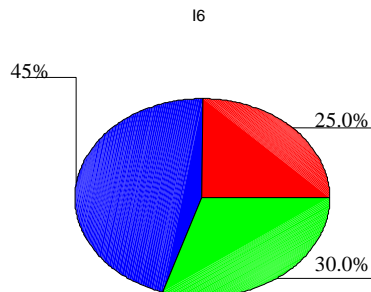
Figure 4. *Graphic illustration of findings for item 4*

For item 5 (Fig.5), 32.5% chose fair-play, 30% of the athletes chose athlete’s conscience, while 25% of the subjects believe that referees are the reason; only 12.5% of the subjects believe that “all of the above” contribute to respecting the regulations of their sport.

Figure 5. *Graphic illustration of findings for item 5*

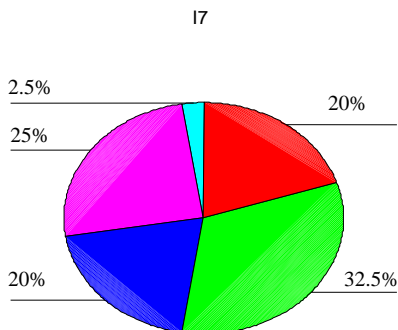
For item 6 (Fig.6), 45% of the respondents posit that morality is educated by “overcoming conflicting situations through self-control”; 30% believe it is done by “sharing the joy with the loved ones / respecting the opponent”, while 25% of the subjects consider that “teamwork” favours the education of morality.

Figure 6. *Graphic illustration of findings for item 6*

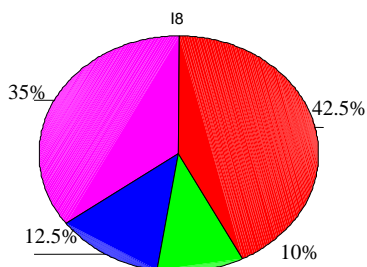
For item 7 (Fig.7), 32.50% chose “inner fight in great competition efforts” as contributing to will education, while 25% chose “all of the above”, 20%

chose “inner fight in great practice efforts” and “overcoming critical situations (injuries, depressions)”. Only 2.5% chose “other aspects” as involved in the education of will.

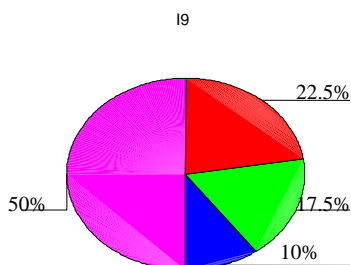

Figure 7. Graphic illustration of findings for item 7

For item 8 (Fig.8), 42.50% chose “sometimes”, 35% of the athletes chose “never”, 12.50% opted for “very often”, and 10% chose “often”. This means that most athletes are mentally capable of overcoming struggling moments within competitions.

Figure 8. Graphic illustration of findings for item 8

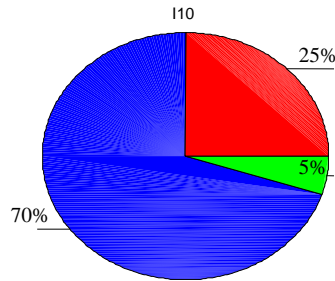

Figure 9. Graphic illustration of findings for item 9

For item 9 (Fig.9), 50% chose “no, I can control myself and I go on”, 22.5% of the respondents chose “yes”, 17.5% chose “sometimes”, while 10% chose “often”. This suggests that most athletes are mentally capable of getting past controversial decisions of referees.

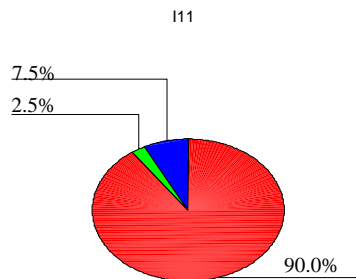
For item 10 (Fig.10), 70% chose “I control myself and respect his decision”, 25% of the athletes chose “I get mad”, while 5% chose “I want to hit

him”. We conclude that most respondents respect the referee’s decision, because he is the decision factor in the competition and in the athlete’s sports life. However, it is worth underlining that 30% of the subjects chose getting mad and wanting to hit the referee. This suggests that better intellectual and moral instruction of athletes may lead to a decrease in the percentage of athletes who would commit such acts.

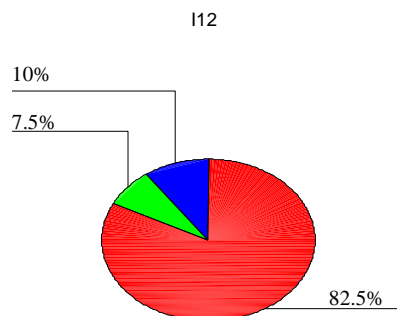

Figure 10. Graphic illustration of findings for item 10

For item 11 (Fig.11), 90% of the athletes chose “civilized”, 7.5% chose “I tell him I am better than him”, while 2.5% chose “I ignore him”. Therefore, we found increased fair-play among the respondents concerning this segment of sports behaviour in competitions.

Figure 11. Graphic illustration of findings for item 11

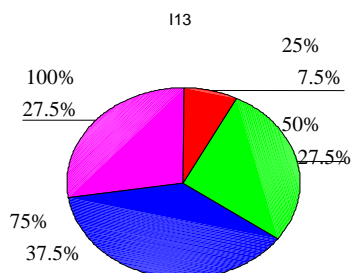

Figure 12. Graphic illustration of findings for item 12

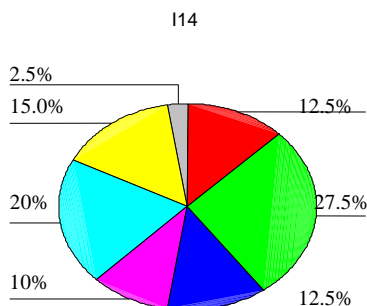
For item 12 (Fig.12), 82.50% of the subjects chose “I congratulate him” – which shows the athletes’ fair-play; 10% chose “I do not talk to anybody”, while

7.50% chose “I am very mad and I act as such”. The answers to this item consolidate the findings for the previous item, indicating that fair-play is dominant among performance athletes.

For item 13 (Fig.13), 37.5% chose “75%”, 27.5% chose “50%” and “100%”. The athletes posit that, in moral-volitional training, not only the coach, but also the athlete must participate.

Figure 13. Graphic illustration of findings for item 13

Figure 14. Graphic illustration of findings for item 14

For item 14 (Fig.14), 27.50% believe that morality and will is educated by “forcing yourself to overcome performance obstacles”; 20% posit that it is possible by “becoming aware of your activity”, while 15% consider that “all of the above” contribute to this process. Moreover, 12.50% believe that “creating problem-situations in training”, “knowing the principles of life” (10%) and “knowing the competition regulations” (2.50%) are involved in educating morality and will.

4. Conclusions

Through its orientating and preparing functions, moral-volitional training has a crucial role in shaping the athlete’s personality structure, thus making him valorise and improve his capabilities.

This research on the self-assessment of moral-volitional training found that, through their aspirations, athletes are situated in the upper part of Maslow’s pyramid of needs; *will*, represented by becoming better, and *morality*, represented by self-control, are the characteristics of our respondents.

From the perspective of morality, we conclude that the subjects follow personal principles; however, in sports competitions, their behaviour is determined by respecting the regulations of the sport. We do underline that a more consistent and better-organized moral-volitional training would be necessary.

We found that sports regulations are observed not only because of rules imposed by competition, but also because fair-play is highly present within moral-volitional training; it is apparent in the athlete's behaviour toward the referee and the opponent, when winning or losing, or in case of favourable/unfavourable decisions.

Inner fight and self-control represent determining factors in the education of athlete's will and morality. This is apparent in the behaviour of our respondents; we found self-control and respecting the referee's decision dominant in sports behaviour.

This analysis found that athletes are aware of the need of moral-volitional training and of the great role played by the coach in training and in competitions. Therefore, after becoming aware of their activity, athletes construct their deep personality, by educating morality and will. Motivation plays an important role in the training of athletes, in their need to become someone, to achieve success.

Preliminary research shows that our hypothesis is confirmed; statistical results show the importance of moral-volitional training in the education of performance athletes.

References

1. EPURAN, M. (2001). *Psihologia sportului de performanță – teorie și practică*, București: Editura Fest;
2. EPURAN, M., HOLDEVICI, I., TONIȚA, F. (2001). *Psihologia sportului de performanță*, București: Editura Fest;
3. MĂRGINEANU, N. (1999). *Conduita umană*, București: Editura Științifică
4. SALADE, D. (2000). *Dimensiuni ale educației*, București: Editura Didactică și Pedagogică, R.A.;
5. SCARLAT, M. B., SCARLAT, E. (2003). *Educație fizică și sport*, București: Editura Didactică și Pedagogică, R.A.;
6. TÛDÖS, Ș. (2000). *Criterii psihologice în fundamentarea și structurarea pregătirii sportive*, București: Editura Paideia.

ANALIZA PRIVIND IMPLICAREA MORAL-VOLITIVĂ ÎN ANTRENAMENTUL SPORTIVILOR DE PERFORMANȚĂ

Popescu Veronica¹
Manolachi Gabriel²

¹Universitatea "Al. I. Cuza" din Iași, Str. Toma Cozma , nr.3, 700554, România

² Universitatea "Dunărea de Jos" din Galați, Str. Domnească nr. 4, 800003, România

Cuvinte cheie: *Educație, perseverență, competiție, succes, stăpânire de sine.*

Rezumat

Studiul realizat, a avut un caracter exploratoriu, urmărindu-se implicațiile pregătirii moral-volitivă în antrenamentul sportivilor de performanță. Aceasta s-a realizat, utilizând în special metoda anchetei, reliefată în construirea, aplicarea chestionarelor și interpretarea acestora. Cercetarea a avut ca obiectiv, evidențierea importanței pregătirii volitive și morale pentru sportivii de performanță. Astfel, s-a plecat de la considerentul că, pentru a practica un sport la un nivel înalt, sportivii trebuie să beneficieze, pe lângă pregătirea sportivă necesară și de pregătire moral-volitivă și să conștientizeze necesitatea acestor variabile. În urma cercetării realizate, s-a constatat că lupta cu sinele și stăpânirea de sine reprezintă factorii determinanți în educarea voinței sportivului, cât și a moralității acestuia; aceste aspecte s-au evidențiat prin prisma comportamentului subiecților chestionați, constatând că autocontrolul, atitudinile, comportamentul fair-play sunt predominante în conduita sportivă în competiții și în antrenament.

1. Introducere

N. Mărgineanu (1999), într-unul din studiile sale privind structura personalității sub aspectul diferențelor individuale și deosebirile dintre capacitățile adaptative și de integrare socială, sublinia că inteligența conduitei noastre și șansele integrării depind în mod hotărâtor „de organizarea culturii și intelectului nostru” iar „această cultură valorificată prin organizare intelectuală trebuie să se vadă în comportament, nu doar în stocările de informații și cunoștințe” susține și profesorul D. Salade (2000)

Pregătirea moral-volitivă a sportivului se reflectă prin conduita sa în antrenament și competiții, iar prin manifestările comportamentale în cadrul pregătirii sale (antrenament, competiții, viață socială) reflectă nivelul său de educație determinat și de latura moral-volitivă. Ne referim la componenta morală care apare în spiritul de fair-play al sportivului, în perceperea și aplicarea acestui concept mediatizat și susținut de toate organele abilitate. Componenta volitivă se reflectă în rezultatele obținute în competițiile de nivel înalt, prin activarea eforturilor de voință în situații limită (depășirea unor obstacole fiziologice, acceptarea deciziilor luate de arbitru, accidentări, etc.). Astfel, optimizarea procesului de pregătire al sportivului, necesită transformarea antrenamentului într-un proces constructiv care să asigure continuitatea formării

lui, fiind îndreptat spre mobilizarea și potențializarea corespunzătoare a resurselor umane (Tüdös, 2000).

Pentru ca sportul să-și promoveze valorile performanțiale, educative, sociale, morale se impun respectarea unor reguli comportamentale care pot fi atinse numai cu ajutorul actului volitiv, astfel, sportul să devină un promotor de modele în spiritul fair-play-ului.

Scarlat, citându-i pe Epuran și pe Holdevici, (2003, p. 59) spunea că „voința este unul dintre procesele psihice de bază ale vieții omului fără de care nu se poate desfășura nici un fel de activitate; ea nu este prezentă numai în acțiunile afective, ci și în dirijarea proceselor psihice ale cunoașterii și activității, manifestându-se la nivelul memoriei, atenției, gândirii sau al stăpânirii stărilor unor scopuri conștient formulate și prin depășirea unor obstacole, depășire realizată prin efort”.

În educația fizică școlară și mai ales în sportul de performanță, voința este o calitate prezentă în fiecare etapă a formării elevului. Calitățile voinței sunt concretizate în diferite modalități de manifestare a ei: hotărârea, perseverența, curajul, stăpânirea de sine, spiritul de disciplină manifestat prin punctualitate, comportament civilizată, respectarea regulamentului impus de proba sportivă; dorința de autodepășire, dârzenia, încrederea în forțele proprii (Scarlat, 2002, p.59).

Sub aspect general, voința este acțiunea de satisfacere a trebuințelor, pentru care stimulul principal îl constituie *obstacolul* – „bariera psihologică”. În activitatea sportivă este prezent în permanență un obstacol ce urmează a fi învins pentru a atinge marea performanță – performanța anterioară, adversarul, o situație de moment din competiție/joc, etc. Calitățile de voință ocupă un loc primordial în structura personalității sportivului în comparație cu populația nesportivă. La sportivi se manifestă mai frecvent capacitatea de a domina, combativitatea, perseverența, curajul, încrederea în forțele proprii. Cercetările evidențiază că la sportivii *peste* nivelul mediu se manifestă tenacitatea, responsabilitatea, stabilitatea în atitudine și ambiția. *Sub* nivelul mediu, ca particularități psihologice, se manifestă o sferă îngustă de preocupări cu caracter realist, practic și formal. Activitatea sportivă este o grupare eterogenă cu manifestări diferențiate, a cărui obiectiv este tendința de a realiza marea performanță; activitatea voluntară presupune un obiectiv, un scop, fiind necesar ca sportivul să aibă o imagine a ceea ce are de îndeplinit. Voința nu este percepută ca o știință de a suporta greutatea și dificultățile, ci găsirea soluțiilor de a le rezolva, un program rațional de a le învinge, găsirea soluțiilor adecvate la situația creată. În sport, voința este un talent, o calitate individuală indispensabilă sportivilor de performanță.

2. Material și metode

Studiul a fost realizat având la bază, în principal, metoda anchetei prin construirea, aplicarea și interpretarea chestionarelor în urma analizei statistice utilizând programul SPSS, metoda observației directe, studiul bibliografic de specialitate.

Cercetarea a urmărit gradul de implicare moral-volitivă în antrenamentul sportivilor de performanță și a avut un caracter exploratoriu. Studiul a debutat prin culegerea informațiilor privind construirea chestionarului care vizează analiza importanței pregătirii moral-volitivă a sportivilor și care a fost aplicat pe un număr de 40 de sportivi.

Scopul cercetării a vizat reliefaarea gradului de implicare moral-volitivă în pregătirea sportivilor, concretizată în atitudinile și comportamentele fair-play ale sportivilor în antrenament și în competiții.

Cercetarea a avut ca *obiectiv*, evidențierea importanței *pregătirii volitive și morale* pentru sportivii de performanță. S-a plecat de la considerentul că, pentru a practica un sport la un nivel înalt, sportivii trebuie să beneficieze, pe lângă pregătirea sportivă necesară și de pregătire volitivă și morală;

Ipoteza. S-a plecat de la premiza că sportivii de performanță conștientizează implicarea și importanța pregătirii moral-volitivă în antrenament, prin formarea atitudinilor și valorilor morale.

Lotul de cercetare a inclus un număr de 40 de sportivi de performanță, diferențiați prin următoarele repere: în funcție de variabila gen, lotul include 17 subiecți de gen feminin și 23 de gen masculin; în funcție de vârstă, lotul are o distribuție echilibrată incluzând subiecți cu vârsta cuprinsă între 17 și 35 de ani; în funcție de ramura sportivă practică, lotul include 3 atleți, 10 jucători de baschet, 3 canotori, 10 jucători de handbal și 14 jucători de volei; în funcție de numărul de ani în care au practicat sportul de performanță, lotul include subiecți care sunt angajați în performanța sportivă de înalt nivel de la 4 până la 20 de ani; în funcție de nivelul performanței sportive, lotul cuprinde 24 de jucători din Divizia A, unul din Divizia B, 9 participanți în Liga Națională, un membru al Lotului Național și 5 membri ai Lotului Olimpic.

Pentru a investiga opiniile sportivilor de performanță și de înaltă performanță cu privire la pregătirea moral-volitivă, am elaborat chestionarul ce vizează auto-evaluarea sportivilor în ceea ce privește nivelul personal al pregătirii moral-volitivă (PMV) și s-a analizat corelația între variabilele valori morale și autodeterminare.

Chestionarul cuprinde 14 itemi în majoritate calitativi și 2 itemi scalari. La itemii calitativi de genul “*După părerea dvs., regulamentul ramurii sportive pe care o practicați este respectat datorită următorilor factori*” posibilitatea de răspuns variază în funcție de percepția subiecților asupra fenomenului prezentat. În acest gen se încadrează următorii itemi: 1, 2, 3, 4, 5,6, 7, 10, 11, 12, 14.

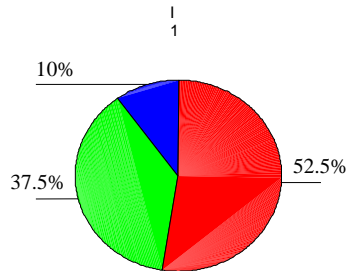
La itemii scalari de genul “*Ați fost pus în situația de a renunța să finalizați un meci / o cursă / o probă sportivă din motivul că decizia arbitrilor a fost una incorectă?*” posibilitatea de răspuns este “*da*”, “*uneori*”, “*des*”, “*nu, mă stăpânesc și merg mai departe*”. În acest gen se încadrează următorii itemi: 8, 9, 13. Analiza statistică s-a realizat pe fiecare item în parte.

3. Rezultate și discuții

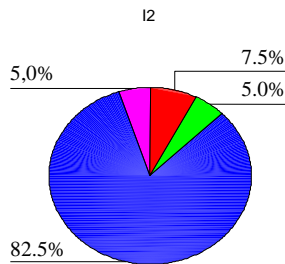
Analiza și interpretarea rezultatelor s-a realizat cu ajutorul programului

specializat de statistică psihologică SPSS 11.0 for Windows. Pentru a analiza ipoteza, vom interpreta itemii care compun chestionarul.

La itemul 1 (Fig.1), 52,5% au bifat „respectarea unor principii personale” – ceea ce indică faptul că sportivii privesc moralitatea ca pe o caracteristică personală însușită – 37,5% au optat pentru „respectarea unor reguli impuse de societate / comunitate”, iar 10,0% au bifat opțiunea „respectarea unor decizii luate de alții”.

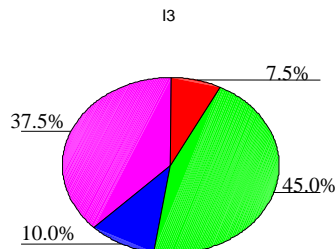

Figura 1. Ilustrarea grafică a rezultatelor de la itemul 1

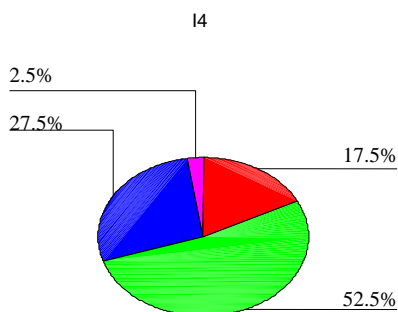
Figura 2. Ilustrarea grafică a rezultatelor de la itemul 2

La itemul 2 (Fig.2), 82,5% au bifat „respectarea regulamentului impus de ramura sportivă”, ceea ce indică faptul că subiecții au o conduită sportivă datorită regulamentului impus de ramura sportivă, în timp ce 7,5% au optat pentru „impunerea unor reguli proprii”, iar câte 5% au bifat „respectarea adversarului” și, respectiv, opțiunea „toate”.

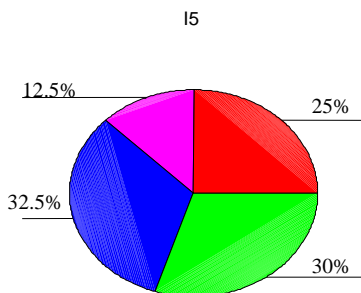
Figura 3. Ilustrarea grafică a rezultatelor de la itemul 3

La itemul 3 (Fig.3), 45% au bifat „a se depăși pe sine”, 37,50% au optat pentru „a reuși să înfăptuești ceea ce-ți dorești”, 10% au bifat „a fi cel mai bun cu orice preț”, iar 7,50% au bifat „a fi mai bun decât celălalt”.

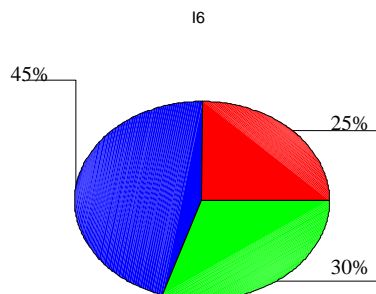
Figura 4. Ilustrarea grafică a rezultatelor de la itemul 4

La itemul 4 (Fig.4), 52,5% au bifat „autodepășire” ceea ce indică faptul că jumătate din cei chestionați consideră că lupta se produce în interiorul sportivului pentru a obține rezultatul dorit; 27,5% au bifat „a învinge adversarul cu orice scop și prin orice mijloace”, 17,5% au optat pentru „a-l depăși pe celălalt”, iar restul de 2,5% au bifat „toate”.

Figura 5. Ilustrarea grafică a rezultatelor de la itemul 5

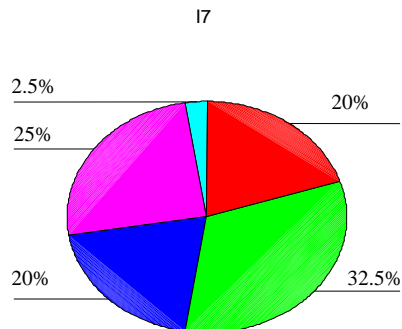
La itemul 5 (Fig.5), 32,5% au considerat că aceasta se datorează spiritului de fair-play, 30% dintre sportivi considerând că aceasta se datorează conștiinței sportivului, în timp ce 25% dintre subiecți sunt de părere că arbitri sunt cauza acestui lucru și numai 12,5% dintre subiecți sunt de că „toate” acestea concurează la respectarea regulamentului ramurii sportive practicate.

Figura 6. Ilustrarea grafică a rezultatelor de la itemul 6

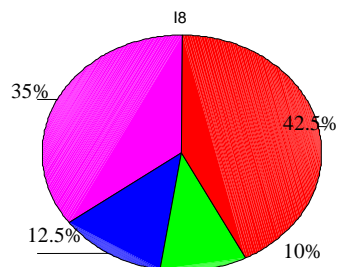
La itemul 6 (Fig.6), 45% dintre cei chestionați consideră că moralitatea se educă prin „depășirea unor situații conflictuale prin stăpânire de sine”, 30% fiind de părere că aceasta se realizează prin „împărtășirea bucuriei cu cei apropiați / respectarea adversarului”, iar 25% dintre subiecți au considerat că „lucrul în echipă” favorizează educarea moralității.

La itemul 7 (Fig.7), 32,50% au considerat că „lupta cu sinele în eforturile mari din competiții” duce la educarea voinței, pentru același lucru 25% bifând „toate”, iar 20% optând pentru „lupta cu sinele în eforturile mari din cadrul antrenamentelor” respectiv „depășirea unor situații critice (accidentări, depresii)”. Doar 2,5% au bifat „alte aspecte” ca fiind implicate în educarea voinței.

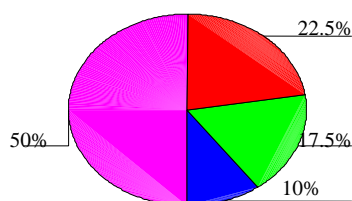
Figura 7. Ilustrarea grafică a rezultatelor de la itemul 7

La itemul 8 (Fig.8), 42,50% au bifat „uneori”, 35% dintre sportivi au bifat „niciodată”, 12,50% au ales „foarte des”, iar 10% au bifat „des”. Aceasta înseamnă că majoritatea sportivilor beneficiază de o forță mentală capabilă să-i ajute să depășească momentele de cumpănă din competiții.

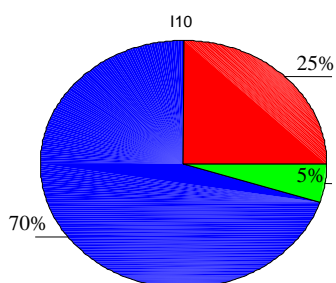
Figura 8. Ilustrarea grafică a rezultatelor de la itemul 8

La itemul 9 (Fig.9), 50% au bifat „nu, mă stăpânesc și merg mai departe”, 22,5% dintre cei chestionați au bifat „da”, 17,5% au bifat „uneori”, iar 10% au bifat „des”. Aceasta înseamnă că majoritatea sportivilor beneficiază de o forță mentală capabilă să-i ajute să depășească deciziile controversate ale unor arbitri.

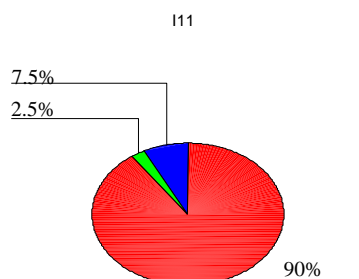
Figura 9. Ilustrarea grafică a rezultatelor de la itemul 9

La itemul 10 (Fig.10), 70% „mă stăpânesc și-i respect decizia”, 25% dintre sportivi au bifat „mă enervez”, iar 5% au optat pentru „vreau să-l lovesc”. Constatăm că majoritatea celor chestionați se supun deciziilor arbitrilor, datorită faptului că acesta are putere de decizie în competiție și în viața sportivă a celui implicat (sportivul), totuși nu trebuie pierdut din vedere faptul că 30% dintre subiecții anchetați au ales ca variante de răspuns enervarea și chiar lovirea arbitrilor. Acest lucru ne duce cu gândul că o educație intelectuală și morală mai bine făcută sportivilor ar putea duce la scăderea procentului sportivilor care s-ar putea deda la astfel de acte.

Figura 10. Ilustrarea grafică a rezultatelor de la itemul 10

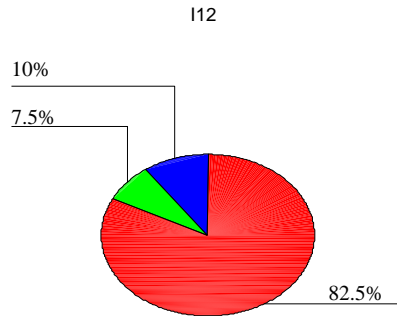
La itemul 11 (Fig.11), 90% dintre sportivii chestionați au bifat „civilizat”, 7,50% au bifat „îi spun că sunt mai bun decât el”, iar 2,50% au bifat „îl ignor”. Constatăm că se evidențiază un spirit de fair-play crescut în rândul celor chestionați la acest segment al comportamentului sportiv din competiții.

Figura 11. Ilustrarea grafică a rezultatelor de la itemul 11

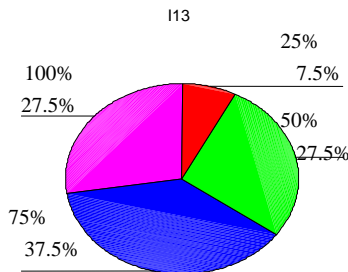

La itemul 12 (Fig.12), 82,50% dintre subiecți au bifat „îl felicit” – ceea ce semnifică prezența spiritului de fair-play în educația sportivilor – 10% au bifat „nu vorbesc cu nimeni”, iar 7,50% au bifat „sunt foarte nervos și mă manifest ca atare”. Răspunsurile la acest item întăresc concluziile itemului precedent, adică faptul că fair-play-ul este prezent într-o mare măsură printre sportivii de performanță.

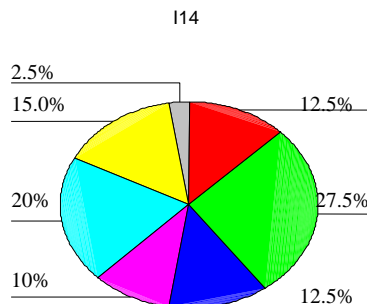

Figura 12. Ilustrarea grafică a rezultatelor de la itemul 12

La itemul 13 (Fig.13), 37,5% au bifat „75%”, 27,5% au bifat „50%” respectiv „100%”. Constatăm că sportivii consideră că, la pregătirea moral-volitivă nu participă numai antrenorul ci și cel care se supune pregătirii sportive.

Figura 13. Ilustrarea grafică a rezultatelor de la itemul 13

Figura 14. Ilustrarea grafică a rezultatelor de la itemul 14

La itemul 14 (Fig.14), 27,50% au considerat că moralitatea și voința se educă prin “impunerea depășirii unor obstacole performanțiale”, 20% fiind de

păreră că aceasta se realizează “prin conștientizarea activității desfășurate”, iar 15% considerând că “toate” elementele menționate de noi contribuie la acest proces. Alți subiecți, 12,50%, consideră “crearea unor situații problemă în antrenament”, respectiv “cunoașterea principiilor de viață” (10%) și “cunoașterea regulamentului de concurs” (2,50%) ca fiind implicate în educarea moralității și a voinței.

4. Concluzii

Pregătirea moral-volitivă are un rol însemnat în formarea structurii personalității sportivului, determinând dezvoltarea și valorificarea capacităților acestuia prin funcțiile sale orientative și preparatorii.

În urma realizării cercetării privind autoevaluarea nivelului de pregătire moral-volitivă se constată că sportivii, prin aspirațiile lor, se încadrează în treapta superioară a piramidei necesităților elaborată de A. H. Maslow; *voința* reprezentată prin autodepășire și *moralitatea* reprezentată prin stăpânirea de sine fiind caracteristicile celor chestionați.

Din punct de vedere al moralității, concluzionăm că subiecții chestionați se conduc după principii personale, însă, în competițiile sportive, conduita lor este determinată de respectarea regulamentului ramurii sportive, cu mențiunea necesității unei educații moral-volitivă mai consistente și mai bine organizate.

Se observă că regulamentul sportiv este respectat nu numai datorită regulilor impuse de competiție, spiritul de fair-play fiind puternic dezvoltat în cadrul pregătirii moral-volitivă; acesta regăsindu-se în comportamentul sportivului față de arbitru și față de adversar în cazul pierderii sau câștigării unui meci, a unor decizii favorabile sau nefavorabile.

Lupta cu sinele și stăpânirea de sine reprezintă factorii determinanți în educarea voinței sportivului, cât și a moralității acestuia. Acest lucru se evidențiază prin prisma comportamentului subiecților chestionați, constatând că autocontrolul și respectarea deciziei arbitrului sunt predominante în conduita sportivă.

Ca urmare a analizei efectuate s-a constatat că sportivii conștientizează necesitatea pregătirii moral-volitivă și a gradului de implicare al antrenorului în antrenament și în competiții. Astfel, conștientizarea activității sportive desfășurate conduce la construirea personalității profunde a sportivului prin educarea moralității și a voinței, motivația ocupând un loc important în pregătirea sportivilor, în nevoia lor de autoafirmare / autorealizare.

Din cercetarea preliminară ipoteza noastră este confirmată, rezultatele statistice obținute arătând importanța educației moral-volitivă în pregătirea sportivilor de performanță.